

ผลการใช้ชุดการสอนออนไลน์วิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข
ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19
คณะสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น จังหวัดตาก
Effectiveness of Online Model in Public Health Law and Ethics Courses
During the COVID-19 Pandemic, Faculty of Allied Health Sciences,
Northern College, Tak Province

สุเวช พิมน้ำเย็น¹ จตุพร พงษ์จักร² วิวัฒน์ โมรราราช³ ภิญโญ สุวโรจนานนท์⁴
Suwech Pimnumyen, Jatuporn Pangjak, Wiwat Morarach, Pinyo Suwarochananon

บทคัดย่อ (Abstract)

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการสอนออนไลน์วิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19 และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ภาคเรียนที่ 1/2564 ประชากรเป้าหมายคือนักศึกษาคณะสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น จำนวน 32 คน โดยใช้แบบสอบถามทางออนไลน์เป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษานิยมใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) เป็นอุปกรณ์ในการเรียนและสอบออนไลน์ พฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ที่ปฏิบัติเป็นประจำของนักศึกษาส่วนใหญ่คือส่งแบบฝึกหัดทำบทออนไลน์ครบทุกบทเรียนภายในเวลาที่กำหนด นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการสอนออนไลน์วิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ผลการประเมินอาจารย์ผู้สอนโดยนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ (Keywords): การสอนออนไลน์; ชุดการสอนออนไลน์; พฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์

Abstract

The purposes of this research were to study the behaviors and opinions of students on online model in public health law and ethics courses during the

Received: 2021-12-25 Revised: 2022-06-07 Accepted: 2022-06-08

¹ คณะสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น Faculty of Allied Health Sciences, Northern College.
Corresponding Author e-mail: suwech1981@northern.ac.th

² ³ ⁴ คณะสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น Faculty of Allied Health Sciences, Northern College.

COVID-19 pandemic and evaluate to lecturer quality. The target population refers to 32 students of the faculty of allied health sciences, Northern College, they were study in public health law and ethics course, semester 1/2564. The research instrument was online questionnaire. The statistics used to data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The results found that the most of the students used their smartphones for online learning. The most consistent online learning behavior of students were completing the online exercises in time. The students' opinions on the online model in public health law and ethics courses were at very good level. The lecturer was evaluated by students at a very good level.

Keywords: Online Teaching; Online Model; Online Learning Behavior

บทนำ (Introduction)

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นั้น ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา รวมทั้งในระดับอุดมศึกษาด้วย ส่งผลให้สถาบันการศึกษาต้องเปลี่ยนรูปแบบการสอนเป็นลักษณะทางไกลหรือใช้รูปแบบออนไลน์ผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต เพื่อควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ลดการรวมกลุ่มคนจำนวนมากเพื่อลดการสัมผัสและการแพร่กระจายของเชื้อโรค วิธีการจัดการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์บางสถาบันอาจจัดการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนควบคู่กับการใช้การเรียนการสอนออนไลน์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของสถาบันการศึกษาและสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของแต่ละพื้นที่หรือแต่ละจังหวัด

วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตั้งอยู่อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างต่อเนื่อง และเป็นจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเมียนมา เป็นจังหวัดที่ถูกจับตามองและเฝ้าระวังโรคข้ามพรมแดนและต่อมาได้ถูกจัดเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด ตามคำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ที่ 21/2564 เรื่อง พื้นที่สถานการณ์ที่กำหนดเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด พื้นที่ควบคุมสูงสุด พื้นที่ควบคุม และพื้นที่เฝ้าระวังสูงตามข้อกำหนดออกความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ราชกิจจานุเบกษา, 2564)

ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ.2564 - ตุลาคม พ.ศ. 2564 คณะสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น มีการเปิดสอนวิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข เป็นวิชาระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นกลุ่มวิชาชีพเฉพาะของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสุขภาพชุมชน จากการจัดทำที่จังหวัดตากเป็นพื้นที่ที่มีการระบาดของเชื้อ

ไวรัสโคโรนา 2019 อย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนซึ่งไม่สามารถให้นักศึกษาเข้ามาเรียนในพื้นที่ของสถาบันได้ จึงต้องมีการเรียนการสอนผ่านสื่อออนไลน์หรือการสอนทางไกล

กรณีการสอนออนไลน์วิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุขนี้ ผู้สอนเลือกใช้โปรแกรม Google Classroom เนื่องจากเป็นที่นิยมและนักศึกษาสามารถเข้าถึงสื่อดังกล่าวได้ไม่ยาก ดังที่มีผลการสำรวจด้านโปรแกรมในการเรียนการสอนออนไลน์ที่นิยมใช้กันมากคือ Google Classroom ร้อยละ 53.19 เมื่อเทียบกับการใช้โปรแกรมอื่นๆ (เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง, 2564) ผลการวิจัยเรื่องผลการใช้ชุดการสอนออนไลน์วิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุขช่วงสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19 คณะสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น จังหวัดตาก ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาวิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อชุดการสอนออนไลน์วิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข
3. เพื่อประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในวิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเชิงสำรวจ ครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) มุ่งศึกษาเป็นกรณีในกลุ่มนักศึกษาโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ขอบเขตเนื้อหาการวิจัยครอบคลุมเนื้อหาด้านพฤติกรรม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ออนไลน์ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19 วิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข และผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน ทำการศึกษา ช่วงเดือน มิถุนายน พ.ศ. 2564 - กันยายน พ.ศ. 2564 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการเรียนการสอนออนไลน์ และเก็บข้อมูลและประมวลผลการวิจัย เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564 รวมระยะเวลา 5 เดือน

ประชากร

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจในประชากรเป้าหมาย คือ นักศึกษา จำนวน 32 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 (มิถุนายน พ.ศ. 2564 - ตุลาคม พ.ศ. 2564)

เครื่องมือการวิจัย

ชุดการสอนออนไลน์วิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข จัดทำเป็นห้องเรียนออนไลน์หรือโปรแกรม Google Classroom ชุดการสอนประกอบด้วยเนื้อ 15 ครั้งหรือสัปดาห์ โดยแต่ละสัปดาห์จะประกอบด้วย 1) เอกสารประกอบการสอน 2) วิดิทัศน์บรรยายเนื้อหา 3) สื่อ/เอกสารอื่นๆ ที่แนะนำเพิ่มเติม เช่น YouTube ลิงก์แนะนำเว็บไซต์ และ 4) แบบทดสอบท้ายบทโดยให้ทำและส่งผ่านระบบออนไลน์

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ หลักสูตรที่ศึกษา ประสบการณ์ในการเรียนและการสอบออนไลน์ อุปกรณ์สำหรับใช้ในการเรียนและการสอบออนไลน์

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเรียนออนไลน์ของนักศึกษา เป็นคำถามให้นักศึกษาประเมินตนเอง จำนวน จำนวน 6 ข้อ ให้นักศึกษาประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมในระดับใด ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัติน้อยครั้ง หรือไม่ปฏิบัติเลย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อชุดการสอนออนไลน์วิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข จำนวน 8 ข้อ การกำหนดค่าคะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด=5, มาก=4, ปานกลาง=3, น้อย=2, น้อยที่สุด=1 การแปลผลแบ่งเป็น 5 ระดับ เทียบเคียงกับเกณฑ์ที่นิยมใช้ในการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึงดีมาก, 3.51-4.50 หมายถึงดี, 2.51-3.51 หมายถึงพอใช้, 1.51-2.50 หมายถึงควรปรับปรุง และ 1.00-1.50 หมายถึงควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557)

ตอนที่ 4 ประเมินอาจารย์ผู้สอน จำนวน 12 ข้อ (เป็นแบบประเมินตามมาตรฐานของวิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ซึ่งใช้ประเมินอาจารย์ผู้สอนทุกรายวิชา) การกำหนดค่าคะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด=5, มาก=4, ปานกลาง=3, น้อย=2, น้อยที่สุด=1 การแปลผลแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึงดีมาก, 3.51-4.50 หมายถึงดี, 2.51-3.51 หมายถึงพอใช้, 1.51-2.50 หมายถึงควรปรับปรุง และ 1.00-1.50 หมายถึงควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

มีการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามคือ การหาค่าความตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นอาจารย์สังกัดคณะสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น ซึ่งเข้าใจบริบทการเรียนการสอนของสถาบันแห่งนี้เป็นอย่างดี จำนวน 3 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ได้ค่าสูงกว่า 0.67 ทุกข้อ และมีการนำเครื่องมือวิจัยไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น Cronbach's Alpha Coefficient ได้ค่า 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามทางออนไลน์ เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนการสอนและสอบปลายภาค ช่วงเดือน ตุลาคม 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม Microsoft Excel สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 71.9) นักศึกษาส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์เรียนออนไลน์ (ร้อยละ 65.6) และสอบออนไลน์ (71.9) นิยมใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) เป็นอุปกรณ์ในการเรียน (ร้อยละ 96.9) และสอบ (ร้อยละ 55.9) ออนไลน์ มากกว่าอุปกรณ์ประเภทอื่นๆ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา (N=32)

ประเด็น	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	9	28.1
หญิง	23	71.9
2. นักศึกษาเคยมีประสบการณ์ “เรียน” ออนไลน์หรือไม่		
เคย	21	65.6
ไม่เคย	11	34.4
3. นักศึกษาเคยมีประสบการณ์ “สอบ” ออนไลน์หรือไม่		
เคย	23	71.9
ไม่เคย	9	28.1
4. อุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้สำหรับ “การเรียน ” ออนไลน์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
คอมพิวเตอร์ (ตั้งโต๊ะ หรือ โน้ตบุ๊ก)	17	53.1
แท็บเล็ต (Tablet) หรือ ไอแพด (Ipad)	3	9.4
โทรศัพท์มือถือ (Smartphone)	31	96.9
5. อุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้สำหรับ “การสอบ” ออนไลน์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
คอมพิวเตอร์ (ตั้งโต๊ะ หรือ โน้ตบุ๊ก)	13	40.6
แท็บเล็ต (Tablet) หรือ ไอแพด (Ipad)	2	6.3
โทรศัพท์มือถือ (Smartphone)	29	90.6

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ของนักศึกษา

พฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ของนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติเป็นประจำคือ ส่งแบบฝึกหัดท้ายบทออนไลน์ครบทุกบทเรียนภายในเวลาที่กำหนด (ร้อยละ 56.2 ตารางที่ 2 ข้อ 5) พฤติกรรมที่ปฏิบัติบ่อยครั้งของนักศึกษาส่วนใหญ่คือ ชมวิดีโอทัศน์ทุกบทอย่างละเอียดไม่มีการข้ามเนื้อหา (ร้อยละ 56.2 ตารางที่ 2 ข้อ 3) พฤติกรรมปฏิบัติบางครั้งของนักศึกษาส่วนใหญ่คือ ศึกษาเอกสารประกอบการสอนแต่ละบทอย่างละเอียดทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ทุกบทเรียน (ร้อยละ 31.3 ตารางที่ 2 ข้อ 2) รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ของนักศึกษา แสดงความถี่ และร้อยละ (N=32)

ประเด็น	พฤติกรรม แสดงความถี่ (จำนวนคน) และร้อยละ				
	ไม่เคยปฏิบัติเลย	ปฏิบัติ น้อยครั้ง	ปฏิบัติ บางครั้ง	ปฏิบัติ บ่อยครั้ง	ปฏิบัติ เป็นประจำ
1. ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของบทเรียนแต่ละบท	-	1 (3.1%)	9 (28.1%)	16 (50.0%)	6 (18.8%)
2. ศึกษาเอกสารประกอบการสอนแต่ละบทอย่างละเอียดทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ทุกบทเรียน		1 (3.1%)	10 (31.3%)	14 (43.7%)	7 (21.9%)
3. ชมวิดีโอทัศน์ทุกบทอย่างละเอียดไม่มีการข้ามเนื้อหา		1 (3.1%)	7 (21.9%)	18 (56.2%)	6 (18.8%)
4. ชมสื่อที่แนะนำเพิ่มเติมในแต่ละบทเรียนหรือศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น		3 (9.4%)	9 (28.1%)	9 (28.1%)	11 (34.4%)
5. ส่งแบบฝึกหัดท้ายบทออนไลน์ครบทุกบทเรียนภายในเวลาที่กำหนด		1 (3.1%)	4 (12.6%)	9 (28.1%)	18 (56.2%)
6. ทบทวนบทเรียนก่อนสอบกลางภาคและปลายภาค			9 (28.1%)	10 (31.3%)	13 (40.6%)

ข้อเสนอแนะ/ปัญหา/อุปสรรค ต่อรูปแบบการสอนออนไลน์ของรายวิชานี้ (ถ้ามี) โปรดระบุ

- อินเทอร์เน็ตปลายทางของนักศึกษาช้า ขัดข้อง รับชมวิดีโอทัศน์ไม่ได้ หรือ รับชมไม่ต่อเนื่อง
- การทำเนื้อหาไว้ใน Google Classroom สามารถกลับมาทบทวนเนื้อหาได้
- ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเรียนที่สถาบัน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อชุดการสอนออนไลน์

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อชุดการสอนออนไลน์วิชาวิภาษวิทยาและจริยธรรมในงานสาธารณสุข ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (4.54 ± 0.77) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ วิดีทัศน์บรรยายเนื้อหาที่มีประโยชน์ช่วยสร้างความเข้าใจในเนื้อหาได้ดี (4.59 ± 0.76) แบบฝึกหัดท้ายบทมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา (4.59 ± 0.80)

ส่วนความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมของเอกสารและสื่อประกอบการสอน (4.41 ± 0.84) รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 ความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักศึกษา

ต่อชุดการสอนออนไลน์วิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุข (N=32)

ประเด็น	ความคิดเห็นนักศึกษา แสดงความถี่ (จำนวนผู้ตอบ)					ค่าเฉลี่ย	SD
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน	5 คะแนน		
1. ความเหมาะสมของ Google Classroom วิชานี้	-	-	4	7	21	4.53	0.72
2. การจัดลำดับบทเรียน ใน Google Classroom	-	-	3	8	21	4.56	0.67
3. ความเหมาะสมของเอกสาร และสื่อประกอบการสอน	-	1	4	8	19	4.41	0.84
4. วิดีทัศน์บรรยายเนื้อหาที่มีประโยชน์ ช่วยสร้างความเข้าใจในเนื้อหาได้ดี	-	1	2	6	23	4.59	0.76
5. วิดีทัศน์บรรยายเนื้อหา มีความสำคัญต่อบทเรียนออนไลน์	-	1	3	5	23	4.56	0.80
6. แบบฝึกหัดท้ายบทมีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา	-	1	3	4	24	4.59	0.80
7. ชุดการสอนออนไลน์ของวิชานี้ สามารถทบทวนเวลาใดก็ได้	-	1	2	7	22	4.56	0.76
8. รูปแบบการสอนออนไลน์ วิชานี้ส่งผลให้ท่านมีความรู้เพิ่มขึ้น	-	1	4	4	23	4.53	0.84
						ค่าเฉลี่ยรวม	0.77
						ระดับ	ดีมาก

ตอนที่ 4 ประเมินอาจารย์ผู้สอน

ผลการประเมินอาจารย์ผู้สอนโดยนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (4.53 ± 0.72) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการประเมินพบว่า รายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บอกรัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่สอนได้ชัดเจน (4.59 ± 0.67) และ แจ้งเกณฑ์การวัดผลชัดเจน (4.59 ± 0.71) ส่วนรายการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ให้คำปรึกษาและแนะนำประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ (4.41 ± 0.80) รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา (N=32)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	SD
1. บอกวัตถุประสงค์ของเนื้อหาที่สอนได้ชัดเจน	4.59	0.67
2. แนะนำตำราเอกสารประกอบชัดเจน	4.56	0.67
3. แจกเกณฑ์การวัดผลชัดเจน	4.59	0.71
4. ให้คำปรึกษาและแนะนำประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์	4.41	0.80
5. สอนเนื้อหาวิชาที่กำหนดในหลักสูตรได้ครบถ้วน	4.53	0.67
6. ตรงต่อเวลาและเตรียมความพร้อมในการสอน	4.56	0.72
7. มีวิธีสอนที่ทำให้เข้าใจเนื้อหา	4.53	0.76
8. มีจรรยาบรรณ จริยธรรม บุคลิก การพูดจา และพฤติกรรมที่ดี	4.56	0.76
9. เปิดโอกาสให้ซักถามปัญหาด้านการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน	4.44	0.72
10. มีการมอบหมายงานให้ทำ และตรวจงาน ส่งคืนครบถ้วน	4.56	0.76
11. มอบหมายงานให้ทำในปริมาณที่เหมาะสม	4.53	0.67
12. มีความเอาใจใส่ต่อนักศึกษา พร้อมทั้งจะให้คำปรึกษาในด้านต่างๆ	4.44	0.76
ค่าเฉลี่ยรวม	4.53	0.72
ระดับ	ดีมาก	

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19 กระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์วิชากฎหมายและจริยธรรมในงานสาธารณสุขนั้น อาจารย์ผู้สอนซึ่งทำวิจัยเรื่องนี้ได้เลือกใช้โปรแกรม Google Classroom ในการจัดทำชุดการสอนออนไลน์ เนื่องจากเป็นที่นิยมของนักศึกษาดังมีผลการการสำรวจเรื่องโปรแกรมในการเรียนการสอนออนไลน์ในทุกๆระดับ นิยมใช้ Google Classroom มากที่สุด ร้อยละ 53.19 (เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง, 2564) และเป็นโปรแกรมที่นักศึกษาใช้งานได้ง่ายไม่ซับซ้อน รวมทั้งผู้สอนสะดวกต่อการใช้งานและสถาบันต้นสังกัดได้มีการอบรมแนะนำการใช้โปรแกรมดังกล่าวนี้ด้วย

นักศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเรียนและสอบออนไลน์มาแล้ว และนิยมใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) เป็นอุปกรณ์ในการเรียนและสอบออนไลน์ สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นการเรียนการสอนออนไลน์ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19 (เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง, 2564) สำรวจระหว่างวันที่ 24-29 มกราคม 2564 ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) ในการเรียนออนไลน์ (ร้อยละ 71.32) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเวช พิมน้ำเย็น และ นัฐพล จำปาเทศ (2564 : 1716-1722) เรื่องการเรียนรู้ออนไลน์วิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ในกลุ่มนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนจำนวน 15 คน สังกัดคณะ

สาธารณสุขศาสตร์ (ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นคณะสหเวชศาสตร์) วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่นิยมใช้โทรศัพท์มือถือ (Smartphone) เป็นอุปกรณ์ในการเรียนและสอบออนไลน์ ร้อยละ 86.7

งานวิจัยนี้ยังชี้ให้เห็นว่าโทรศัพท์พกพาอัจฉริยะ (Smartphone) เป็นอุปกรณ์สำคัญที่ นักศึกษาใช้ในการเรียนรู้ออนไลน์ ซึ่งมีประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในการเรียนการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ (2559 : 48-58) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้ สมาร์ทโฟนในชั้นเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เพื่อ ค้นคว้าข้อมูลในขณะที่ทำกิจกรรมที่อาจารย์มอบหมาย (ร้อยละ 50.5) และในบางครั้งใช้เพื่อค้นหา เนื้อหาที่ไม่เข้าใจเพิ่มเติมระหว่างเรียน (ร้อยละ 46.8)

พฤติกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ของนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติเป็นประจำคือ ส่งแบบฝึกหัด ทำยบตอนไลน์ครบทุกบทเรียนภายในเวลาที่กำหนด แสดงให้เห็นว่านักศึกษามุ่งที่ผลสำเร็จของ งานที่มอบหมาย แม้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนจะต่างกับการเรียนการสอนแบบชั้นเรียนแต่เมื่อ มอบหมายงานไปแล้วนักศึกษสามารถทำงานส่งผ่านช่องทางออนไลน์ได้ และจากงานวิจัยนี้สังเกต ได้ว่าพฤติกรรมที่ปฏิบัติบ่อยครั้งของนักศึกษาส่วนใหญ่คือ ชมวิดีโอทัศน์ทุกบทย่างละเอียดไม่มีการ ข้ามเนื้อหา แสดงว่าสื่อในลักษณะดังกล่าวนี้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ออนไลน์ของนักศึกษา

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อชุดการสอนออนไลน์วิชากฎหมายและจริยธรรมในงาน สาธารณสุขนี้แสดงให้เห็นว่าวิดีโอทัศน์บรรยายเนื้อหาที่มีประโยชน์ช่วยสร้างความเข้าใจในเนื้อหาได้ แสดงว่าการจัดทำชุดการสอนหรือโปรแกรมการสอนออนไลน์นั้นควรมีสื่อวิดีโอทัศน์เพื่อช่วยสร้าง ความเข้าใจต่อเนื้อหาหรือบทเรียนได้ดี

ผลการประเมินอาจารย์ผู้สอนโดยนักศึกษามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับดีมาก แต่อย่างไร ก็ตามประเด็นเรื่องการให้คำปรึกษาและแนะนำประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ จากงานวิจัยนี้พบว่ามี ค่าเฉลี่ยคะแนนน้อยเมื่อเทียบกับประเด็นการประเมินอื่นๆ นั้นผู้วิจัยเห็นว่าเป็นผลกระทบจาก สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ ซึ่งผู้สอนมีโอกาสมพบปะกับนักศึกษาโดยตรงได้น้อย และผู้สอนมีเวลาจำกัดสำหรับให้คำปรึกษา นักศึกษาเนื่องจากต้องใช้เวลาไปกับการเตรียมและผลิตสื่อการสอน แบบฝึกหัด และการผลิต วิดีทัศน์เพื่อนำเข้าโปรแกรมออนไลน์ในวิชาที่รับผิดชอบ

จากงานวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่าการจัดทำเนื้อหาหรือชุดการสอนออนไลน์ลงในโปรแกรม Google Classroom นักศึกษาจะสามารถกลับมาทบทวนเนื้อหาได้ สื่อวิดีโอทัศน์มีความสำคัญใน การสื่อสารความรู้ให้แก่ศึกษา แต่อย่างไรก็ตามกระบวนการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้ออนไลน์ของนักศึกษาก็ยังมีอุปสรรคเกี่ยวกับสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ช้า หรือสัญญาณขัดข้อง ทำให้ รับชมวิดีโอทัศน์ไม่ได้หรือรับชมติดขัดไม่ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากงานวิจัยข้างต้นเป็นกรณีศึกษาในกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งบริบทอาจมีความแตกต่างจากสถาบันอื่นๆ ทั้งในด้านพื้นที่และวัฒนธรรมองค์กร อย่างไรก็ตามงานวิจัยนี้นับเป็นประโยชน์ในการนำผลไปใช้ในการปรับปรุงระบบการเรียนการสอนออนไลน์ได้ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้ ตามประเด็นต่อไปนี้

1. แม้การเรียนรู้ออนไลน์จะดำเนินการได้ แต่ยังมีอุปสรรคในเรื่องความเร็วของอินเทอร์เน็ต ดังนั้นจะต้องมีการจัดการระบบอินเทอร์เน็ต ความเร็วของอินเทอร์เน็ตต้องมีความเร็วเพียงพอ ทั้งระบบอินเทอร์เน็ตต้นทางและปลายทางของนักศึกษา เพื่อการเข้าถึงข้อมูลหรือไฟล์ขนาดใหญ่ เช่น วิดีโอบรรยายที่อาจมีความยาว 2-3 ชั่วโมง หรือการดาวน์โหลดข้อมูลหรือไฟล์ขนาดใหญ่ และเพื่อการโต้ตอบระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา

2. อาจารย์ผู้สอนมีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ดังที่นักวิชาการท่านหนึ่งได้ประมวลไว้ (เจริญ ภูวจิตร, 2564) ได้แก่ 1) ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการสร้างสรรค์ 2) ทักษะการสื่อสารที่หลากหลาย 3) ทักษะการบริหารและจัดเวลาการเรียนที่ยืดหยุ่นแต่มีประสิทธิภาพ 4) ทักษะการจับประเด็นและการคิดวิเคราะห์ และ 5) ทักษะการประเมินผลและให้คำแนะนำที่มีคุณภาพและเหมาะสม

3. ในยุคของการเรียนรู้ออนไลน์ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19 นั้นการพบหน้าระหว่างนักศึกษาและอาจารย์เพื่อให้คำปรึกษาทั้งในเชิงวิชาการหรือเส้นทางการประกอบอาชีพ หรือการใช้ชีวิตการเรียนระดับอุดมศึกษามีอุปสรรค หากเป็นไปได้ผู้สอนอาจต้องจัดชั่วโมงการให้คำปรึกษาหรือชั่วโมงแนะแนวออนไลน์เพื่อบริการนักศึกษาตามโอกาสและเวลาอันเหมาะสมตามบริบทของสถาบันการศึกษานั้นๆ

เอกสารอ้างอิง (References)

- เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง. (2564). การเรียนการสอนออนไลน์ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19. การสำรวจข้อมูลระหว่างวันที่ 24-29 มกราคม 2564. สืบค้น 1 ตุลาคม 2564. จาก <https://register.kpru.ac.th/RajabhatPoll/contents/20200007/rajabhatPoll.pdf>
- เจริญ ภูวจิตร. (2564). การจัดการเรียนรู้ทางออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา. สืบค้น 1 ตุลาคม 2564. จาก <http://www.nidtep.go.th/2017/publish/doc/20210827.pdf>
- ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ. (2559). พฤติกรรมการใช้สมาร์ตโฟนในชั้นเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. *สุทธิปริทัศน์*. 30(95), 48-58.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2564). คำสั่งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ที่ 21/2564 เรื่อง พื้นที่สถานการณ์ที่กำหนดเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด พื้นที่ควบคุมสูงสุด พื้นที่ควบคุม และพื้นที่เฝ้าระวังสูง

ตามข้อกำหนดออกความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการใน
สถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 297 ง.
สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2564. จาก

http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2564/E/154/T_0001.PDF

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). คู่มือการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับ
อุดมศึกษา พ.ศ.2557. นนทบุรี: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

สุเวช พิมน้ำเย็น และ นัฐพล จำปาเทศ. (2564). การเรียนรู้ออนไลน์วิชาอาชีวอนามัยและความ
ปลอดภัย ช่วงสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19 คณะสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ท
เทิร์น. วารสารสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ นอร์ทเทิร์นวิจัย ครั้งที่ 7
ประจำปีการศึกษา 2563 วันที่ 29 พฤษภาคม 2564 นวัตกรรมในการดูแลสุขภาพ.
ตาก : วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น. 1716-1722.